Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2016. gada 7. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Tiesību aktu tuvināšana — Direktīva 2009/73/EK — Enerģētika — Gāzes nozare — Dabasgāzes piegādes cenas tiešajiem lietotājiem noteikšana — Regulēti tarifi — Šķērslis — Saderība — Vērtējuma kritēriji — Piegādes drošuma un teritoriālās kohēzijas mērķi

Lieta C-121/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Conseil d'État* [Valsts padome] (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 15. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 10. martā, tiesvedībā

Association nationale des opérateurs détaillants en énergie (ANODE)

pret

Premier ministre ,

Ministre de l'Économie, de l'Industrie et du Numérique ,

Commission de régulation de l'énergie ,

ENGIE , iepriekš – ***GDF Suez*** .

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], tiesneši F. Biltšens [*F. Biltgen*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents), E. Levits un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerāladvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Association nationale des opérateurs détaillants en énergie* (*ANODE*) vārdā – *O. Fréget* un *R. Lazerges*, advokāti,

— *ENGIE* vārdā – *C. Barthélemy*, advokāts,

— Francijas valdības vārdā – *G. de Bergues* un *D. Colas*, kā arī – *J. Bousin*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – franču.

— Ungārijas valdības vārdā – *M. Fehér*, pārstāvis,

— Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,

— Eiropas Komisijas vārdā – *C. Giolito* un *O. Beynet*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2016. gada 12. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (OV 2009, L 211, 94. lpp.) 3. panta 1. un 2. punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Association nationale des opérateurs détaillants en énergie* [Valsts enerģētikas nozares mazumtirgotāju apvienību] (turpmāk tekstā – "*ANODE*"), *Premier ministre* [premjerministru], *Ministre de l'Économie, de l'Industrie et du Numérique* [ekonomikas, rūpniecības un digitālo lietu ministru], *Commission de régulation de l'énergie* [Enerģētikas regulatīvo komisiju] (Francija) un *ENGIE*, iepriekš – *GDF Suez*, par dabasgāzes tirdzniecības regulētajiem tarifiem.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Saskaņā ar Direktīvas 2009/73 preambulas 44. un 47. apsvērumu:

"(44) Sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistību ievērošana ir šīs direktīvas pamatprasība, un šajā direktīvā ir svarīgi precizēt kopējos minimālos standartus, kurus ievēro visas dalībvalstis un kuros ņemti vērā mērķi attiecībā uz patērētāju aizsardzību, piegādes drošumu, vides aizsardzību un līdzvērtīgu konkurenci visās dalībvalstīs. Svarīgi, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības varētu interpretēt katrā valstī, ņemot vērā apstākļus valstī un ievērojot Kopienas tiesību aktus.

[..]

(47) Ir turpmāk jāpilnveido sabiedriskā pakalpojuma saistības un no tām izrietošās kopējās obligātās prasības, lai visiem patērētājiem, jo īpaši neaizsargātiem patērētājiem, nodrošinātu ieguvumus no konkurences un taisnīgām cenām. Sabiedriskā pakalpojuma prasības būtu jāinterpretē valstu līmenī, ņemot vērā situāciju attiecīgajā valstī; dalībvalstīm tomēr būtu jāievēro Kopienas tiesību akti. [..]"

4 Šīs direktīvas 3. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

"1. Pamatojoties uz savu iestāžu sistēmu un ievērojot subsidiaritātes principu, dalībvalstis nodrošina, ka, neskarot 2. punktu, dabasgāzes uzņēmumi darbojas saskaņā ar šīs direktīvas principiem, lai izveidotu konkurētspējīgu [uz konkurenci balstītu] un drošu dabasgāzes tirgu, kas ilgtermiņā neapdraud vidi, un minētos uzņēmumus nediskriminē pēc to tiesībām vai pienākumiem.

2. Pilnībā ievērojot attiecīgos Līguma noteikumus, jo īpaši [106]. pantu, dalībvalstis uzņēmumiem, kas darbojas gāzes nozarē, var vispārējās ekonomikas interesēs piemērot sabiedrisko pakalpojumu saistības attiecībā uz drošumu, tostarp piegādes drošumu, piegādes regularitāti, kvalitāti un cenu, kā arī uz vides aizsardzību, tostarp energoefektivitāti, enerģiju no atjaunīgiem avotiem un klimata aizsardzību. Šādas saistības ir skaidri definētas, pārredzamas, nediskriminējošas, pārbaudāmas, un tās garantē, ka Kopienas dabasgāzes uzņēmumiem ir vienlīdzīga piekļuve valstu patērētājiem. Attiecībā uz piegādes drošumu, energoefektivitātes/pieprasījuma pārvaldību un vides aizsardzības un ar enerģiju no atjaunīgiem avotiem saistīto mērķu sasniegšanu, kā minēts šajā punktā, dalībvalstis var ieviest ilgtermiņa plānošanu, ņemot vērā iespēju, ka sistēmai varētu vēlēties piekļūt trešās personas."

5 Direktīvas 2009/73 2. panta 28. punktā "tiesīgais lietotājs" ir definēts kā lietotājs, kam ir tiesības pirkt gāzi no brīvi izvēlēta piegādātāja 37. panta nozīmē.

6 Direktīvas 2009/73 37. panta 1. punktā ir noteikts:

"Dalībvalstis nodrošina to, ka tiesīgie lietotāji ir:

a) līdz 2004. gada 1. jūlijam – tie tiesīgie lietotāji, kas norādīti 18. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 98/30/EK (1998. gada 22. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem dabasgāzes iekšējam tirgum [OV 1998, L 204, 1. lpp.]. Dalībvalstis katru gadu līdz 31. janvārim publicē šo tiesīgo lietotāju definēšanas kritērijus;

b) no 2004. gada 1. jūlija – visi lietotāji, kas nav mājsaimniecību lietotāji;

c) no 2007. gada 1. jūlija – visi lietotāji."

Francijas tiesības

7 Saskaņā ar *code de l'énergie* [Enerģētikas kodeksa] L. 100-1. pantu:

"Enerģētikas politika garantē valsts stratēģisko neatkarību un sekmē tās ekonomisko konkurētspēju. Šīs politikas mērķis ir:

— nodrošināt piegādes drošumu;

— saglabāt konkurētspējīgu enerģijas cenu; [..]

— garantēt sociālo un teritoriālo kohēziju, nodrošinot ikvienam piekļuvi enerģijai."

8 L. 121-32. pantā ir paredzēts, ka sabiedrisko pakalpojumu saistības tiek uzdotas dabasgāzes piegādātājiem un tostarp attiecas uz piegādes drošumu un piegādāto preču un sniegto pakalpojumu kvalitāti un cenu.

9 Minētā kodeksa L. 121-46. pantā ir noteikts:

"I. - Mērķi un kārtība, kas ļauj nodrošināt šīs nodaļas 1. un 2. iedaļā definēto sabiedrisko pakalpojumu uzdevumu īstenošanu, tiek paredzēti līgumos, kuri tiek noslēgti starp valsti, no vienas puses, un [..] *GDF-Suez* [..], no otras puses, par tai uzticētajiem sabiedrisko pakalpojumu uzdevumiem [..].

II. - Līgumos, kas minēti I punktā, tostarp ir noteikts:

1° Sabiedrisko pakalpojumu prasības piegādes drošuma un patērētājiem sniegtā pakalpojuma regularitātes un kvalitātes jomā;

2° Līdzekļi, kas ļauj nodrošināt piekļuvi sabiedriskajam pakalpojumam;

[..]

4° gāzes [..] tirdzniecības regulēto tarifu ilgtermiņa attīstība;

[..]."

10 *Code de commerce* [Komerckodeksa] L. 410-2. pantā ir noteikts:

"Izņemot gadījumus, kad likumā ir noteikts citādi, preču, ražojumu un pakalpojumu cenas [..] tiek noteiktas atbilstoši brīvas konkurences nosacījumiem.

Tomēr nozarēs vai teritorijās, kurās cenu konkurence ir ierobežota vai nu monopola situāciju, vai ilgstošu apgādes traucējumu, vai arī normatīvu vai administratīvu aktu noteikumu dēļ, cenas var tikt reglamentētas ar *Conseil d'État* dekrētu, kas pieņemts pēc apspriešanās ar *Autorité de la concurrence* [Konkurences uzraudzības iestādi]."

11 *Code de l'énergie* sadaļā "Tirdzniecības regulētie tarifi" ietvertajā L. 445-1. līdz L. 445-4. pantā ir precizēts:

"L. 445-1. pants

Attiecībā uz L. 445-3. pantā minētajiem dabasgāzes tirdzniecības regulētajiem tarifiem piemēro *code de commerce* L. 410-2. panta otrās daļas noteikumus.

L. 445-2. pants

Lēmumus par L. 445-3. pantā minētajiem tarifiem, pamatojoties uz *Commission de régulation de l'énergie* atzinumu, kopīgi pieņem par ekonomiku un enerģētiku atbildīgie ministri.

Commission de régulation de l'énergie savus priekšlikumus un atzinumus, kuriem ir jābūt motivētiem, pauž pēc tam, kad ir veikusi visas no sava viedokļa lietderīgās apspriedes ar enerģētikas tirgus dalībniekiem.

L. 445-3. pants

Dabasgāzes tirdzniecības regulētos tarifus nosaka, ņemot vērā piegādēm raksturīgās pazīmes un ar šīm piegādēm saistītās izmaksas. Tie sedz visas šīs izmaksas, izņemot jebkādas subsīdijas lietotājiem, kas ir izmantojuši savas L. 441-1. pantā paredzētās tiesības. [..]

L. 445-4. pants

Dabasgāzes galapatērētājs L. 445-3. pantā minētos dabasgāzes tirdzniecības regulētos tarifus var izmantot tikai attiecībā uz patēriņa vietu, uz kuru šie tarifi vēl attiecas.

Taču dabasgāzes galapatērētājs, kurš patērē mazāk nekā 30 000 kilovatstundu gadā, var L. 445-3. pantā minētos dabasgāzes tirdzniecības regulētos tarifus izmantot jebkurā patēriņa vietā."

12 *Code de l'énergie* L. 441-1. pantā ir noteikts:

"Ikvienam lietotājam, kurš patērē gāzi, ko tas iegādājas, vai kurš iegādājas gāzi, lai to pārdotu tālāk, ir tiesības vajadzības gadījumā ar sava pilnvarnieka starpniecību izvēlēties savu dabasgāzes piegādātāju."

13 Noteikumi par to, kā regulētie tarifi tiek aprēķināti, ir paredzēti 2009. gada 18. decembra *décret n° 2009-1603, du 18 décembre 2009, relatif aux tarifs réglementés de vente de gaz naturel* [Dekrētā Nr. 2009-1603 par dabasgāzes regulētajiem tarifiem] (2009. gada 22. decembra *JORF*, 22082. lpp.) ar grozījumiem, kas veikti ar 2013. gada 16. maija Dekrētu Nr. 2013-400 (2013. gada 17. maija *JORF*, 8189. lpp.) (turpmāk tekstā – "Dekrēts Nr. 2009-1603").

14 Dekrētā Nr. 2009-1603 ir paredzēts, ka dabasgāzes tirdzniecības regulētās cenas nosaka par ekonomiku un enerģētiku atbildīgie ministri, uzklausījuši *Commission de régulation de l'énergie* atzinumu. Pirmkārt, šie divi ministri pieņem lēmumu, kurā katram piegādātājam tiek noteikta cenu formula, kas atspoguļo visas dabasgāzes piegādes izmaksas un metodoloģiju to izmaksu novērtēšanai, kuras nav piegādes izmaksas. Otrkārt, ar dekrētu, ko minētie ministri pieņem pēc tam, kad *Commission de régulation de l'énergie* ir veikusi analīzi un sniegusi atzinumu, tiek noteiktas dabasgāzes tirdzniecības regulētās cenas. Šīs cenas vismaz reizi gadā tiek pārskatītas un vajadzības gadījumā grozītas atbilstoši cenu formulas izmaiņām. Piegādātājs, kas piedāvā cenas, kuras ir zemākas par regulētajām cenām, var ierosināt *Commission de régulation de l'énergie* veikt regulētās cenas izmaiņas, un šai komisijai ir jānodrošina, lai pieprasītās izmaiņas tiešām izrietētu no cenas formulas piemērošanas. Šie noteikumi 2016. gada 1. janvārī tika grozīti, piešķirot nozīmīgāku lomu *Commission de régulation de l'énergie*, kura izsaka regulēto cenu priekšlikumus par ekonomiku un enerģētiku atbildīgajiem ministriem. Ja tie trīs mēnešu laikā nepauž iebildumus, šie priekšlikumi tiek uzskatīti par akceptētiem.

15 Runājot par izmaksām, kas tiek segtas ar regulētajām cenām, Dekrētā Nr. 2009-1603 ir prasīts, lai ar regulētajām cenām tiktu pilnībā segtas piegādātāja izmaksas. Šī dekrēta 3. un 4. pantā ir noteikts:

"3. pants

Dabasgāzes tirdzniecības regulētie tarifi sedz dabasgāzes apgādes izmaksas un izmaksas, kas neietver apgādes izmaksas.

Tām ir mainīgā daļa, kas saistīta ar faktisko patēriņu, un fiksētā daļa, kura ir aprēķināta atbilstoši dabasgāzes piegādes pastāvīgajām izmaksām ar iespēju ņemt vērā arī patērēto daudzumu, uz ko lietotājs ir pieteicies vai kas tam ir rezervēts, un lietošanas noteikumus, tostarp pieteiktā daudzuma sadalījumu gadā.

4. pants

Katram piegādātājam tiek noteikta tarifu formula, kurā ir atspoguļotas visas dabasgāzes apgādes izmaksas. Tarifu formula un izmaksas, kas neietver apgādes izmaksas, ļauj noteikt dabasgāzes piegādes vidējās izmaksas, uz kuru pamata tiek noteikti tās tirdzniecības regulētie tarifi atbilstoši attiecīgo lietotāju apkalpošanas nosacījumiem.

Apgādes izmaksas ietver it īpaši:

— dabasgāzes pārvadājumu tīklu un attiecīgā gadījumā publisko dabasgāzes sadales tīklu izmantošanas izmaksas, kas izriet no *Commission de régulation de l'énergie* noteikto gāzes infrastruktūras lietošanas tarifu piemērošanas;

— attiecīgā gadījumā – dabasgāzes krātuvju izmantošanas izmaksas;

— uzglabāšanas un sniegto pakalpojumu tirdzniecības izmaksas,

— sniegto pakalpojumu tirdzniecības izmaksas, ieskaitot saprātīgu tirdzniecības uzcenojumu.

[..]"

16 Tādējādi izmaksas, kas neietver apgādes izmaksas, attiecas uz elementiem, kuri ir saistīti ar pārvadi, uzglabāšanu, sadali, nodokļiem un peļņu, un piegādes izmaksas atspoguļo apgādes izmaksas un to pamatā ir galvenokārt ilgtermiņa līgumi starp piegādātāju un ārvalstu ražotājiem, jo gandrīz visa Francijas patēriņa izcelsme ir imports. Šie ilgtermiņa līgumi parasti tiek indeksēti atbilstoši naftas cenai.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

17 Ar prasības pieteikumu, kas iesniegts 2013. gada 17. jūlijā, *ANODE* cēla prasību *Conseil d'État* (Francija), lūdzot atcelt Dekrētu Nr. 2013-400 pilnvaru pārsniegšanas dēļ.

18 *ANODE* savā prasībā it īpaši apgalvo, ka ar *code de l'énergie* L. 445-1. līdz L.445-4. pantu, kas ieviesti ar minēto dekrētu, nav ievēroti Direktīvas 2009/73 mērķi.

19 *ANODE* konkrēti uzsver, ka attiecīgās valsts tiesību normas nav saderīgas ar piemērojamo principu, kas izklāstīts 2010. gada 20. aprīļa spriedumā *Federutility* u.c. (C-265/08, EU:C:2010:205).

20 *Conseil d'État* šaubās, pirmkārt, vai ir jāuzskata, ka no tādas valsts iejaukšanās attiecībā uz cenām kā tā, kas ir paredzēta Francijas tiesiskajā regulējumā, izriet cenu par dabasgāzes piegādi galapatērētājam līmeņa noteikšana, neievērojot brīva tirgus nosacījumus, un tādējādi savā būtībā par šķērsli uz konkurenci balstīta dabasgāzes tirgus izveidei, pārkāpjot Direktīvas 2009/73 3. panta 1. punktu.

21 Gadījumā, ja tas būtu tā, *Conseil d'État*, otrkārt, šaubās par kritērijiem, pēc kuriem būtu jāvērtē šāda tiesiskā regulējuma saderība ar Direktīvu 2009/73, un konkrēti, vai ar LESD 106. panta 2. punktu, to lasot kopsakarā ar šīs direktīvas 3. panta 2. punktu, tiek pieļauts, ka dalībvalstis, ieviešot regulētās cenas, izvirza tādus mērķus kā piegādes drošums un teritoriālā kohēzija. *Conseil d'État* šaubās arī par to, vai ir iespējama valsts iejaukšanās cenu noteikšanā, kuras pamatā ir visu vēsturiskā piegādātāja izmaksu segšanas princips, un par to, kuri izmaksu komponenti, iespējams, varētu tikt ņemti vērā, nosakot regulētos tarifus.

22 Šajos apstākļos *Conseil d'État* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai ir jāuzskata, ka dalībvalsts iejaukšanās, saskaņā ar kuru vēsturiskajam elektroapgādes komersantam tiek noteikts pienākums piedāvāt galapatērētājam dabasgāzes piegādi saskaņā ar regulētajiem tarifiem, bet kura neliedz ne vēsturiskajam piegādātājam, ne alternatīvajiem piegādātājiem izteikt konkurējošus piedāvājumus par zemākām cenām nekā šie tarifi, izraisa cenas par dabasgāzes piegādi galapatērētājam līmeņa noteikšanu, neievērojot brīva tirgus nosacījumus, un vai tā pati savā būtībā ir šķērslis Direktīvas 2009/73 3. panta 1. punktā minētajai konkurentspējīga [uz konkurenci balstīta] dabasgāzes tirgus izveidei?

2) Gadījumā, ja uz pirmo jautājumu tiktu atbildēts apstiprinoši, saskaņā ar kādiem kritērijiem būtu jānovērtē šādas valsts iejaukšanās attiecībā uz cenu par dabasgāzes piegādi galapatērētājam saderība ar Direktīvu 2009/73/EK?

Konkrēti:

a) Ciktāl un ar kādiem nosacījumiem LESD 106. panta 2. punkts, to lasot kopsakarā ar Direktīvas 2009/73 3. panta 2. punktu, ļauj dalībvalstīm, iejaucoties attiecībā uz cenu par dabasgāzes piegādi galapatērētājam, īstenot tādus citus no piegādes cenas saglabāšanas pienācīgā līmenī nošķiramus mērķus kā piegādes drošums un teritoriālā kohēzija?

b) Vai Direktīvas 2009/73 3. panta 2. punkts, it īpaši ņemot vērā piegādes drošuma un teritoriālās kohēzijas mērķus, pieļauj dalībvalsts iejaukšanos dabasgāzes piegādes cenas noteikšanā, kam pamatā ir visu vēsturiskā piegādātāja izmaksu segšanas princips, un vai izmaksās, kuras šiem tarifiem ir paredzēts segt, papildus tai daļai, kas atbilst ilgtermiņa apgādei, var būt ietverti arī citi komponenti?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

23 Ar saviem jautājumiem iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai tāda dabasgāzes tirdzniecības regulēto tarifu sistēma, kāda ir aplūkota pamatlietā, ir saderīga ar Direktīvu 2009/73 un LESD 106. panta 2. punktu.

24 Vispirms ir jākonstatē, ka Tiesa jau savā 2010. gada 20. aprīļa spriedumā *Federutility* u.c. (C-265/08, EU:C:2010:205) ir izmantojusi iespēju ieskicēt analīzes shēmu, kas ļauj kompetentajai valsts tiesai izvērtēt valsts iejaukšanās attiecībā uz cenām saderību ar Savienības tiesībām konkrēti dabasgāzes nozarē. Šajā spriedumā un vēlākajā judikatūrā Tiesa ir sniegusi vairākas norādes attiecībā uz kritērijiem, uz kuriem ir jāpamato šāds vērtējums un jāveic iesniedzējtiesas izvirzīto jautājumu analīze (skat. spriedumus, 2011. gada 21. decembris, *Enel Produzione*, C-242/10, EU:C:2011:861, un 2015. gada 10. septembris, Komisija/Polija, C-36/14, nav publicēts, EU:C:2015:570).

Par pirmo jautājumu

25 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2009/73 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts iejaukšanās, ar ko atsevišķiem piegādātājiem, tostarp arī vēsturiskajam piegādātājam, tiek noteikts pienākums piedāvāt galapatērētājam dabasgāzes piegādi par regulētiem tarifiem, bet ar ko netiek radīti šķēršļi tam, ka visi tirgus piegādātāji izsaka konkurējošus piedāvājumus par zemākām cenām nekā šie tarifi, pati savā būtībā ir šķērslis Direktīvas 2009/73 3. panta 1. punktā paredzētajai uz konkurenci balstīta dabasgāzes tirgus izveidei.

26 Lai gan ne no vienas Direktīvas 2009/73 normas neizriet, ka dabasgāzes piegādes cena būtu jānosaka, vienīgi pamatojoties uz tirgus pieprasījuma un piedāvājuma mijiedarbību, šī prasība izriet no paša šīs direktīvas mērķa un uzbūves, [ņemot vērā, ka] tās mērķis ir izveidot dabasgāzes iekšējo tirgu, kurš būtu pilnībā un tiešām atvērts un balstīts uz konkurenci, kurā visi patērētāji var brīvi izvēlēties savus piegādātājus un kurā visi piegādātāji var brīvi veikt piegādes lietotājiem (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 10. septembris, Komisija/Polija, C-36/14, nav publicēts, 45. punkts).

27 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka valsts iejaukšanās pasākums attiecībā uz dabasgāzes tirdzniecības cenu pats savā būtībā ir šķērslis darbspējīga gāzes iekšējā tirgus izveidei (skat. spriedumu, 2010. gada 20. aprīlis, *Federutility* u.c., C-265/08, EU:C:2010:205, 35. punkts).

28 Šajā gadījumā pamatlietā aplūkotajā Francijas tiesiskajā regulējumā ir paredzēta valsts iejaukšanās, kas būtībā ir pienākuma noteikšana atsevišķiem uzņēmumiem piedāvāt tirgū atsevišķām lietotāju kategorijām dabasgāzi par cenām, kas tiek aprēķinātas atbilstoši valsts iestāžu noteiktiem kritērijiem un izmantojot to noteiktas skalas.

29 Tādējādi tarifi, kas ieviesti, piemērojot šo tiesisko regulējumu, ir regulētas cenas, kas nekādā ziņā nav brīvas noteikšanas, kura izriet no tirgus pieprasījuma un piedāvājuma mijiedarbības, rezultāts. Tieši pretēji, šie tarifi ir tādas noteikšanas rezultāts, kas ir tikusi īstenota, pamatojoties uz valsts iestāžu noteiktiem kritērijiem, un tātad nav saistīta ar tirgus spēku dinamiku.

30 Kā savu secinājumu 31. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, pasākums, ar ko tiek noteikts pienākums piedāvāt tirgū preces vai pakalpojumus par noteiktu cenu, neizbēgami ietekmē attiecīgo uzņēmumu brīvību darboties attiecīgajā tirgū un tādējādi ietekmē tirgū notiekošo konkurences procesu. Šāds pasākums pats savā būtībā ir pretrunā atvērta un uz konkurenci balstīta tirgus izveides mērķim.

31 No tā izriet, ka tarifu noteikšana valsts iestāžu iejaukšanās rezultātā neizbēgami ietekmē konkurencei un ka līdz ar to tāds tiesiskais regulējums, kāds ir aplūkots pamatlietā, ir pretrunā Direktīvas 2009/73 3. panta 1. punktā paredzētajam atvērta un uz konkurenci balstīta tirgus izveides mērķim.

32 Turklāt, kā savu secinājumu 35. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, tāpēc, ka uzņēmumi, uz kuriem attiecas regulētie tarifi, var arī brīvi izteikt savus piedāvājumus tirgū, nav jāpārvērtē konstatējums, ka pamatlietā aplūkotā valsts iejaukšanās ietekmē konkurenci. Faktiski jau tas vien, ka pastāv divi tirgus segmenti, proti, segments, kur cenas tiek noteiktas ārpus konkurences, un segments, kur to noteikšana ir uzticēta tirgus spēkiem, nav saderīgi ar atvērta un uz konkurenci balstīta dabasgāzes iekšējā tirgus izveidi. Šajā ziņā ir jāpiebilst, ka iesniedzējtiesas atkārtotais Francijas valdības apgalvojums, saskaņā ar kuru regulētajiem tarifiem ir maksimālā atsauces punkta loma, kad savas cenas nosaka pārējie piegādātāji, uz kuriem neattiecas pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums, pastiprina viedokli, ka minētie tarifi konkrēti ietekmē brīvu cenu noteikšanu visā Francijas dabasgāzes tirgū.

33 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2009/73 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts iejaukšanās, ar ko atsevišķiem piegādātājiem, tostarp arī vēsturiskajam piegādātājam, tiek noteikts pienākums piedāvāt galapatērētājam dabasgāzes piegādi par regulētām cenām, pati savā būtībā ir šķērslis šajā tiesību normā paredzētajai uz konkurenci balstīta dabasgāzes tirgus izveidei, un šis šķērslis pastāv, pat ja ar šo iejaukšanos visiem piegādātājiem tirgū nav liegts izteikt konkurējošus piedāvājumus par zemākām cenām nekā šie tarifi.

Par otro jautājumu

34 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā lūdz izskaidrot, kādi kritēriji ir jāņem vērā, izvērtējot Direktīvas 2009/73 3. panta 2. punkta saderību ar pamatlietā aplūkotajiem tiesību aktiem.

35 Šajā ziņā vispirms ir jākonstatē, ka 2010. gada 20. aprīļa spriedumā *Federutility* u.c. (C-265/08, EU:C:2010:205) izklāstītās norādes par valsts iejaukšanās, regulējot cenas, pieļaujamību, runājot par Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. jūnija Direktīvas 2003/55/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 98/30/EK atcelšanu (OV 2003, L 176, 57. lpp.) 3. panta 2. punktu, ir spēkā arī attiecībā uz Direktīvas 2009/73 3. panta 2. punktu, jo šajā minētajā tiesību normā, ciktāl tā ir piemērojama attiecībā uz pamatlietu, nekādi grozījumi nav izdarīti (skat. spriedumu, 2015. gada 10. septembris, Komisija/Polija, C-36/14, nav publicēts, EU:C:2015:570, 53. punkts).

36 Tādējādi, lai gan valsts iejaukšanās dabasgāzes piegādes galapatērētājam cenas noteikšanā ir šķērslis uz konkurenci balstīta dabasgāzes tirgus izveidei, šī iejaukšanās Direktīvas 2009/73 kontekstā tomēr var tikt pieļauta, ja ir ievēroti trīs nosacījumi. Pirmkārt, šīs iejaukšanās īstenošanai ir jābūt paredzētai, lai sasniegtu vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes mērķi, otrkārt, tai ir jāatbilst samērīguma principam un, treškārt, ar to ir jāparedz skaidri definētas, pārredzamas, nediskriminējošas un pārbaudāmas sabiedrisko pakalpojumu saistības un jāgarantē Savienības dabasgāzes uzņēmumiem vienlīdzīga piekļuve patērētājiem (šajā ziņā skat. spriedumus, 2010. gada 20. aprīlis, *Federutility* u.c., C-265/08, EU:C:2010:205, 20.–22. un 47. punkts, kā arī 2015. gada 10. septembris, Komisija/Polija, C-36/14, nav publicēts, EU:C:2015:570, 51.–53. punkts).

37 Attiecībā uz pirmo nosacījumu par vispārēju tautsaimniecisku interešu esamību iesniedzējtiesa pauž šaubas par to, ciktāl un ar kādiem nosacījumiem dalībvalsts var paredzēt īstenot citus vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes mērķus papildus ar piegādes cenas saglabāšanu saprātīgā līmenī saistītajam mērķim, ko Tiesa ir atzinusi 2010. gada 20. aprīļa spriedumā *Federutility* u.c. (C-265/08, EU:C:2010:205).

38 Ir jānorāda, ka Direktīvā 2009/73 nav sniegta definīcija nosacījumam par vispārējām tautsaimnieciskām interesēm, bet šīs direktīvas 3. panta 2. punktā ietvertā norāde gan uz šo nosacījumu, gan LESD 106. pantu, kas attiecas uz uzņēmumiem, kuriem uzticēti vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumi, nozīmē, ka minētais jēdziens ir jāinterpretē atbilstoši pēdējai minētajai Līguma normai (šajā ziņā skat. spriedumu, 2010. gada 20. aprīlis, *Federutility* u.c., C-265/08, EU:C:2010:205, 26. punkts).

39 Šajā ziņā Tiesa ir atgādinājusi, ka LESD 106. panta 2. punktā ir paredzēts, pirmkārt, ka uz uzņēmumiem, kuriem uzticēti vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumi, attiecas konkurences noteikumi, ciktāl šo noteikumu piemērošana *de iure* vai *de facto* netraucē veikt tiem uzticētos konkrētos uzdevumus, un, otrkārt, ka nedrīkst tikt ietekmēta tirdzniecības attīstība tiktāl, lai kaitētu Savienības interesēm (spriedums, 2010. gada 20. aprīlis, *Federutility* u.c., C-265/08, EU:C:2010:205, 27. punkts).

40 Kā savu secinājumu 44. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, nosacījuma par vispārējām tautsaimnieciskām interesēm interpretācija ir jāpielāgo jaunajam kontekstam, kas izriet no tā, ka ir stājies spēkā Lisabonas līgums, kurā papildus LESD 106. pantam ir ietverts arī LESD 14. pants, ES līgumam redakcijā, kas izriet no Lisabonas līguma, un LESD pievienotais 26. protokols par sabiedriskiem pakalpojumiem (turpmāk tekstā – "26. protokols"), kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību harta, kura ir ieguvusi tādu pašu juridisko spēku, kāds ir Līgumiem, un konkrēti tās 36. pants par piekļuvi vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem.

41 Konkrēti, 26. protokolā tieši tiek atzīta dalībvalstu iestāžu būtiskā loma un plašā rīcības brīvība vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanā, izpildē un organizēšanā.

42 Konkrēti attiecībā uz dabasgāzes nozari no Direktīvas 2009/73 preambulas 47. apsvēruma otrā teikuma izriet, ka sabiedrisko pakalpojumu saistības būtu jānosaka valstu līmenī, ņemot vērā situāciju attiecīgajā valstī, tomēr dalībvalstīm ir jāievēro Savienības tiesību akti.

43 Tieši šajā perspektīvā ar LESD 106. panta 2. punktu dalībvalstu interesi izmantot atsevišķus uzņēmumus kā ekonomikas vai sociālās politikas instrumentu ir paredzēts saskaņot ar Savienības interesi attiecībā uz konkurences noteikumu ievērošanu un iekšējā tirgus vienotības saglabāšanu (šajā ziņā skat. spriedumus, 1999. gada 21. septembris, *Albany*, C-67/96, EU:C:1999:430, 103. punkts, kā arī 2010. gada 20. aprīlis, *Federutility* u.c., C-265/08, EU:C:2010:205, 28. punkts).

44 Tiesa ir precizējusi, ka dalībvalstis drīkst, ievērojot Savienības tiesības, noteikt savu vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu diapazonu un struktūru. Tās konkrēti var ņemt vērā savas valsts politikas mērķus (šajā ziņā skat. spriedumus, 1999. gada 21. septembris, *Albany*, C-67/96, EU:C:1999:430, 104. punkts, kā arī 2010. gada 20. aprīlis, *Federutility* u.c., C-265/08, EU:C:2010:205, 29. punkts).

45 Šajā ziņā Tiesa ir norādījusi, ka izvērtējumā, kas dalībvalstīm ir jāveic saskaņā ar Direktīvu 2009/73, lai noteiktu, vai vispārējās tautsaimnieciskās interesēs uzņēmumiem, kas darbojas gāzes nozarē, ir jānosaka sabiedrisko pakalpojumu saistības, dalībvalstīm ir jāsaskaņo liberalizācijas mērķis un citi šajā direktīvā izvirzītie mērķi (šajā ziņā skat. spriedumu, 2010. gada 20. aprīlis, *Federutility* u.c., C-265/08, EU:C:2010:205, 32. punkts).

46 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa norāda konkrēti uz piegādes drošuma un teritoriālās kohēzijas mērķi, uz ko atsaucas Francijas valdība, kā uz vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes mērķiem, kurus ir paredzēts īstenot ar pamatlietā aplūkoto tiesisko regulējumu.

47 Runājot par piegādes drošumu, šis mērķis ir tieši paredzēts Savienības primārajās tiesībās, kā arī Direktīvā 2009/73.

48 Faktiski, kā savu secinājumu 56. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, LESD 194. panta 1. punkta b) apakšpunktā enerģētikas piegādes drošums Savienībā ir noteikts kā viens no galvenajiem Savienības politikas mērķiem enerģētikas jomā. Konkrēti attiecībā uz dabasgāzes jomu no vairākiem Direktīvas 2009/73 preambulas apsvērumiem un pantiem izriet, ka tajā enerģijas piegādes drošums ir tieši paredzēts kā viens no tās pamatmērķiem.

49 Turpretim teritoriālā kohēzija Direktīvā 2009/73 nav konkrēti paredzēta kā vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes mērķis, ar ko varētu pamatot sabiedrisko pakalpojumu saistību noteikšanu dabasgāzes jomā.

50 Tomēr, kā savu secinājumu 52.–54. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, būtu jāmin, pirmkārt, ka Direktīvā 2009/73 ir ietverts darbību veidu, kas var būt sabiedrisko pakalpojumu saistību priekšmets, neizsmeļošs uzskaitījums un ka dalībvalstis saglabā brīvību, ievērojot Savienības tiesības, definēt, kas ir tie vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes mērķi, kurus tās vēlas īstenot, nosakot sabiedrisko pakalpojumu saistības. Šo saistību mērķim tomēr vienmēr ir jābūt īstenot vienu vai vairākus vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes mērķus.

51 Otrkārt, kā savu secinājumu 57. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, LESD 14. pantā ir tieši atzīta vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu loma Savienības teritoriālās kohēzijas veicināšanā. Turklāt Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 36. pantā teritoriālā kohēzija ir tieši minēta saistībā ar tiesībām uz piekļuvi vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem.

52 No iepriekš minētā izriet, ka ar Savienības tiesībām un it īpaši Direktīvas 2009/73 3. panta 2. punktu, to interpretējot atbilstoši LESD 14. un 106. pantam, dalībvalstīm tiek ļauts izvērtēt, vai vispārējās tautsaimnieciskās interesēs ir noteikt uzņēmumiem, kas darbojas gāzes nozarē, sabiedrisko pakalpojumu saistības attiecībā uz dabasgāzes piegādes cenām, lai nodrošinātu it īpaši piegādes drošumu un teritoriālo kohēziju, ja vien ir izpildīti visi pārējie šajā direktīvā paredzētie nosacījumi.

53 Attiecībā uz otro šī sprieduma 36. punktā minēto nosacījumu par samērīguma principa ievērošanu no paša LESD 106. panta formulējuma izriet, ka sabiedrisko pakalpojumu saistībām, kuras ar Direktīvas 2009/73 3. panta 2. punktu ir ļauts noteikt uzņēmumiem, ir jāatbilst samērīguma principam, un ka tādējādi ar šīm saistībām dabasgāzes piegādes cenu brīva noteikšana pēc 2007. gada 1. jūlija var tikt ierobežota vienīgi tad, ja tas ir nepieciešams, lai īstenotu vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes mērķi, ko ar to ir paredzēts sasniegt, un tātad tikai uz laiku, kuram obligāti ir jābūt ierobežotam (šajā ziņā skat. spriedumu, 2010. gada 20. aprīlis, *Federutility* u.c., C-265/08, EU:C:2010:205, 33. punkts).

54 Lai gan iesniedzējtiesas ziņā ir, izskatot pamatlietu, izvērtēt, vai šī samērīguma prasība ir ievērota, tomēr Tiesai, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, ir šai tiesai jāsniedz visas šajā ziņā vajadzīgās norādes attiecībā uz Savienības tiesībām (spriedums, 2010. gada 20. aprīlis, *Federutility* u.c., C-265/08, EU:C:2010:205, 34. punkts).

55 Samērīguma principa ievērošana, pirmkārt, ir saistīta ar pasākuma spēju garantēt paredzētā vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes mērķa īstenošanu (spriedums, 2011. gada 21. decembris, *Enel Produzione*, C-242/10, EU:C:2011:861, 55. punkts).

56 Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda ļoti maz faktu, lai varētu izvērtēt iemeslus, kuru dēļ gāzes cenu noteikšana būtu nepieciešama saistībā ar ļoti vispārīgo mērķu īstenošanu, uz kuriem atsaucas Francijas valdība.

57 Konkrēti, runājot par piegādes drošuma mērķi, iesniedzējtiesa būtībā norāda uz šīs valdības argumentu, saskaņā ar kuru vēsturiskā piegādātāja apgādes līgumi, kas ir indeksēti atbilstoši naftas produktu cenai un ir ilgtermiņa līgumi, nodrošina vislielāko piegādes drošumu salīdzinājumā ar alternatīvo piegādātāju līgumiem, kurus ietekmē gāzes cenas nestabilitāte vairumtirgū.

58 Tomēr, lai gan nav neiespējami uzskatīt, ka ar tiesisko regulējumu, kurā ir paredzēts pienākums piedāvāt un piegādāt dabasgāzi par fiksētu cenu, ir iespējams nodrošināt piegādes drošumu, situācijā, kad Tiesai nav iesniegti analīzei noderīgi precīzi fakti, iesniedzējtiesas ziņā ir noteikt, vai tas tā ir attiecībā uz pamatlietā aplūkoto tiesisko regulējumu.

59 Runājot par teritoriālās kohēzijas mērķi, ir jānorāda, ka, lai gan nešķiet neiespējami, ka ar regulētu tarifu noteikšanu attiecībā uz visu valsts teritoriju šādu mērķi var īstenot, iesniedzējtiesai, veicot analīzi, kas ļautu noteikt, vai ar pamatlietā aplūkoto pasākumu šī mērķa sasniegšanu var nodrošināt, būs jānovērtē, vai nav līdzekļu, kas tāpat ļauj nodrošināt minētā mērķa sasniegšanu, bet mazāk ierobežo atvērta dabasgāzes tirgus izveidi nekā tādas cenas noteikšana, kura ir piemērojama tikai atsevišķu kategoriju lietotājiem, kas atrodas attālās teritorijās un tiek identificēti pēc objektīviem ģeogrāfiskiem kritērijiem.

60 Otrkārt, Tiesa ir atzinusi, ka valsts iejaukšanās ilgumam attiecībā uz cenām ir jābūt ierobežotam uz laiku, kas ir obligāti nepieciešams paredzētā mērķa sasniegšanai (spriedums, 2010. gada 20. aprīlis, *Federutility* u.c., C-265/08, EU:C:2010:205, 33. un 35. punkts).

61 Šajā ziņā no Tiesas rīcībā esošās informācijas izriet, ka pamatlietā aplūkotajā tiesiskajā regulējumā pienākumam piedāvāt dabasgāzes piegādi tiešajiem lietotājiem par regulētām cenām nav paredzēts nekāds ierobežojums laikā, tādējādi piešķirot šim pienākumam pastāvīgu raksturu.

62 Pieņemto tarifu maksimālā spēkā esamības ilguma noteikšana nevar būt šāds ierobežojums, jo ar šo mehānismu ir paredzēts tikai šos tarifus periodiski grozīt un tas neattiecas uz valsts iejaukšanās attiecībā uz cenām atbilstoši izmaiņām gāzes nozarē nepieciešamību un tās kārtību.

63 Katrā ziņā iesniedzējtiesas ziņā ir, ņemot vērā tās rīcībā esošos precīzos faktus, novērtēt, vai tāda pienākuma noteikšana, kā tas, kas ir paredzēts *code de commerce* L. 410-2. pantā un kam būtībā ir pastāvīgs raksturs, atbilst šī sprieduma 55. punktā atgādinātajai prasībai.

64 Treškārt, iejaukšanās metodei nav jāpārsniedz paredzētā vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes mērķa sasniegšanai nepieciešamais (spriedums, 2010. gada 20. aprīlis, *Federutility* u.c., C-265/08, EU:C:2010:205, 36. punkts).

65 Šajā ziņā no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izriet, ka pamatlietā aplūkotā iejaukšanās ir pamatota ar visu vēsturiskā piegādātāja izmaksu segšanas principu, piemērojot formulu, kura atspoguļo tā apgādes izmaksas un metodoloģiju to vēsturiskā piegādātāja izmaksu novērtēšanai, kas neietver apgādes izmaksas un kas ir noskaidrotas pēc ikgadējās izmaksu izmaiņu analīzes, kuru veic regulatīvā iestāde.

66 Šajā kontekstā saskaņā ar nepieciešamības prasību principā ir jātiek identificētam gāzes cenas komponentam, attiecībā uz kuru būtu nepieciešams veikt iejaukšanos, lai sasniegtu mērķi, kura dēļ valsts iejaukšanās ir paredzēta (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2010. gada 20. aprīlis, *Federutility* u.c., C-265/08, EU:C:2010:205, 36. un 38. punkts). Iesniedzējtiesai ir jāizvērtē, vai veiktās iejaukšanās attiecībā uz cenām metode nepārsniedz paredzētā vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes mērķa sasniegšanai nepieciešamo un vai nav piemērotu pasākumu, kas būtu mazāk ierobežojoši.

67 Ceturtkārt, nepieciešamības prasība ir jāizvērtē arī saistībā ar aplūkojamā pasākuma piemērojamību cilvēkiem un, precīzāk – personām, kas no šī pasākuma gūst labumu (spriedums, 2010. gada 20. aprīlis, *Federutility* u.c., C-265/08, EU:C:2010:205, 39. punkts).

68 Šajā ziņā ir jāpārbauda, ciktāl pamatlietā aplūkotā valsts iejaukšanās sniedz labumu attiecīgi privātpersonām un uzņēmumiem kā gāzes galapatērētājiem.

69 Šajā gadījumā attiecīgajā tiesiskajā regulējumā ir paredzēts, ka, sākot no 2016. gada 1. janvāra, piegādes par regulētām cenām saņemt tiesīgas ir mājsaimniecības un uzņēmumi, kas patērē mazāk nekā 30 000 kilovatstundu gadā. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai ar šādu sistēmu, kura, šķiet, identiski sniedz labumu gan lietotājiem, kas ir mājsaimniecības, gan mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, ir ievērota samērīguma prasība attiecībā uz pasākuma piemērojamību cilvēkiem, ņemot vērā piegādes drošuma un teritoriālās kohēzijas mērķus.

70 Visbeidzot, runājot par trešo no šī sprieduma 36. punktā uzskaitītajiem kritērijiem, saskaņā ar kuru, veicot valsts iejaukšanos, ir jāparedz skaidri definētas, pārredzamas, nediskriminējošas un pārbaudāmas sabiedrisko pakalpojumu saistības un ir jāgarantē Savienības dabasgāzes uzņēmumiem vienlīdzīga piekļuve patērētājiem, ir jākonstatē, ka iesniedzējtiesa šajā ziņā nav norādījusi nevienu analīzei noderīgu faktu.

71 Attiecībā it īpaši uz pamatlietā aplūkotā tiesiskā regulējuma nediskriminējošo raksturu, kā savu secinājumu 82. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, ar Direktīvas 2009/73 3. panta 2. punktu tiek pieļauta sabiedrisko pakalpojumu saistību noteikšana "uzņēmumiem, kas darbojas gāzes nozarē," vispār, nevis tikai atsevišķiem uzņēmumiem. Turklāt no šīs pašas direktīvas 3. panta 1. punkta izriet, ka dalībvalstis dabasgāzes uzņēmumus "nediskriminē pēc to tiesībām vai pienākumiem". Šajā kontekstā ar uzņēmumu, kuriem tiek uzticētas sabiedrisko pakalpojumu saistības, noteikšanas kārtību nedrīkst tikt *a priori* izslēgts neviens uzņēmums, kas darbojas gāzes sadales nozarē (šajā ziņā skat. spriedumu, 2008. gada 19. jūnijs, Komisija/Francija, C-220/07, nav publicēts, EU:C:2008:354, 31. punkts).

72 Iesniedzējtiesas ziņā ir novērtēt, vai, piemērojot pamatlietā aplūkoto tarifu sistēmu, šāda prasība, kā arī pārējie šī sprieduma 66. punktā paredzētie nosacījumi ir izpildīti.

73 Līdz ar to uz otro jautājumu ir jāatbild šādi:

— Direktīvas 2009/73 3. panta 2. punkts, to lasot kopsakarā ar LESD 14. un 106. pantu, kā arī 26. protokolu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to dalībvalstīm tiek ļauts izvērtēt, vai vispārējās tautsaimnieciskās interesēs uzņēmumiem, kas darbojas gāzes nozarē, ir jāparedz sabiedrisko pakalpojumu saistības attiecībā uz dabasgāzes piegādes cenām, lai it īpaši nodrošinātu piegādes drošumu un teritoriālo kohēziju, ja, pirmkārt, ir izpildīti visi minētās direktīvas 3. panta 2. punktā minētie nosacījumi, un konkrēti nosacījums par šādu saistību nediskriminējošo raksturu, un, otrkārt, šo saistību noteikšanā tiek ievērots samērīguma princips;

— Direktīvas 2009/73 3. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek pieļauta cenas noteikšanas metode, kuras pamatā ir izmaksu ņemšana vērā, ar nosacījumu, ka šādas metodes piemērošana neizraisa to, ka valsts iejaukšanās pārsniegtu izvirzīto vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes mērķu sasniegšanai nepieciešamo.

Par tiesāšanās izdevumiem

74 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

1) **Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts iejaukšanās, ar ko atsevišķiem piegādātājiem, tostarp arī vēsturiskajam piegādātājam, tiek noteikts pienākums piedāvāt galapatērētājam dabasgāzes piegādi par regulētām cenām, pati savā būtībā ir šķērslis šajā tiesību normā paredzētajai uz konkurenci balstīta dabasgāzes tirgus izveidei, un šis šķērslis pastāv, pat ja ar šo iejaukšanos visiem piegādātājiem tirgū nav liegts izteikt konkurējošus piedāvājumus par zemākām cenām nekā šie tarifi;**

2) **Direktīvas 2009/73 3. panta 2. punkts, to lasot kopsakarā ar LESD 14. un 106. pantu, kā arī (26.) protokolu par sabiedriskiem pakalpojumiem, kurš ir pievienots ES līgumam redakcijā, kas izriet no Lisabonas līguma, un LESD, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to dalībvalstīm tiek ļauts izvērtēt, vai vispārējās tautsaimnieciskās interesēs uzņēmumiem, kas darbojas gāzes nozarē, ir jāparedz sabiedrisko pakalpojumu saistības attiecībā uz dabasgāzes piegādes cenām, lai it īpaši nodrošinātu piegādes drošumu un teritoriālo kohēziju, ja, pirmkārt, ir izpildīti visi minētās direktīvas 3. panta 2. punktā minētie nosacījumi, un konkrēti nosacījums par šādu saistību nediskriminējošo raksturu, un, otrkārt, šo saistību noteikšanā tiek ievērots samērīguma princips.**

   Direktīvas 2009/73 3. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek pieļauta cenas noteikšanas metode, kuras pamatā ir izmaksu ņemšana vērā, ar nosacījumu, ka šādas metodes piemērošana neizraisa to, ka valsts iejaukšanās pārsniegtu izvirzīto vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes mērķu sasniegšanai nepieciešamo.

[Paraksti]